

Số: 01/2019/QĐST- VDS

Yên Bái, ngày 18 tháng 01 năm 2019

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
(V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ YÊN BÁI – TỈNH YÊN BÁI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thủy

Thư ký phiên họp: Ông Phan Thái Quang – Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Yên Bái tham gia phiên họp:
Bà Nguyễn Thị Lê Oanh - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 01 năm 2019 tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 72/2018/TLST-VDS ngày 13 tháng 12 năm 2018 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2019/QĐST – VDS ngày 08 tháng 01 năm 2019, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Ngô Thị O. Sinh năm 1945.

Địa chỉ: Tổ 17B, phường N, thành phố Y, tỉnh Yên Bái. Có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Nguyễn Công U, sinh năm 1940

Địa chỉ: Tổ 17B, phường N, thành phố Y, tỉnh Yên Bái. (Vắng mặt).

2. Ông Nguyễn Công T, sinh năm 1962

Địa chỉ: Tổ 16B, phường N, thành phố Y, tỉnh Yên Bái. (Vắng mặt).

3. Anh Nguyễn Công T1, sinh năm 1978

Địa chỉ: Tổ 74, phường N, thành phố Y, tỉnh Yên Bái. (Vắng mặt).

4. Chị Nguyễn Thị Đ, sinh năm 1979. (Vắng mặt).

Địa chỉ: Tổ 17, phường N, thành phố Y, tỉnh Yên Bái

5. Anh Nguyễn Kiên T2, sinh năm 1977. (Vắng mặt).

6. Chị Nguyễn Thị N, sinh năm 1982. (Có mặt).

Cùng địa chỉ: Tổ 17B, phường N, thành phố Y, tỉnh Yên Bái

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai và tại phiên họp, người yêu cầu là bà Ngô Thị O trình bày:

Bà và ông Nguyễn Công U là vợ chồng, hai ông bà có 5 người con chung là Nguyễn Công T, Nguyễn Công T1, Nguyễn Kiên T2, Nguyễn Thị Đ, Nguyễn Thị N. Từ năm 2013 đến nay ông U có biểu hiện khác thường, hay quên và hay nghi ngờ, đi ra ngoài quên đường về nhà, nghi ngờ các con lấy trộm tiền, nghi ngờ vợ ngoại tình. Có hôm nửa đêm dậy tập thể dục rồi ra ngoài quên đường về nhà, làm

cho vợ con phải đi tìm. Có lần hàng xóm nhìn thấy, đưa ông về nhà thì bị ông chửi và hô hoán họ cướp tài sản của gia đình. Bà và các con rất nhiều lần phải đi tìm ông về. Càng ngày ông càng khó tính, rất hay nổi khùng và chửi đánh các con. Đỉnh điểm vào khoảng tháng 8/2015, ông U dùng dao chém con trai ruột là anh Nguyễn Kiên T2, vì nghi ngờ anh T2 là người tình của vợ. Sau lần đó, gia đình thấy các biểu hiện cũng như hành vi của ông ngày càng bất thường nên đã đưa đi khám tại Bệnh viện tâm thần tỉnh Yên Bái. Bệnh viện kết luận những biểu hiện nêu trên của ông U là do bệnh mất trí nhớ của tuổi già, cụ thể là bệnh mất trí trong bệnh Alzheimer.

Năm 2016, bà và các con đưa ông U về bệnh viện não khoa trung ương để khám chữa thì được kết luận ông U bị chứng teo não. Từ đó đến nay bệnh của ông U ngày càng nặng thêm, không còn biết gì và cũng không nhận ra vợ con, các cháu. Mọi sinh hoạt cá nhân đều do bà và các con chăm sóc. Bà đề nghị Tòa án tuyên bố ông U bị mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà là người giám hộ theo quy định của pháp luật.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Nguyễn Thị N (con gái ruột của ông U) trình bày: Chị xác nhận các nội dung bà O đã trình bày nêu trên là đúng. Chị nhất trí với yêu cầu của bà O, đề nghị Tòa án tuyên bố ông U mất năng lực hành vi dân sự và cử bà Ngô Thị O là người giám hộ cho ông U.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan khác gồm ông Nguyễn Công T, các anh Nguyễn Công T1, Nguyễn Kiên T2 và chị Nguyễn Thị Đ vắng mặt tại phiên họp nhưng có ý kiến trình bày tại bản tự khai, họ nhất trí với yêu cầu của bà O, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Công U mất năng lực hành vi dân sự và cử bà Ngô Thị O là người giám hộ cho ông U. Do bận công việc, không đến Tòa án được, nên ông T, anh T1, anh T2 và chị Đ đề nghị Tòa án giải quyết việc dân sự vắng mặt.

Tại phiên họp, bà Ngô Thị O vẫn giữ nguyên nội dung yêu cầu.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Yên Bái phát biểu ý kiến: Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký phiên họp và các đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Căn cứ các Điều 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22, các Điều 47, 49, 53, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự 2015. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Ngô Thị O. Tuyên bố ông Nguyễn Công U mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời cử bà Ngô Thị O là người giám hộ cho ông Nguyễn Công U. Về lệ phí, buộc bà O phải chịu theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Công U là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại tổ 17B, phường N, thành phố Y, tỉnh Yên Bái. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố

tụng dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái.

[2] Xét yêu cầu của bà Ngô Thị O về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Công U mất năng lực hành vi dân sự: Ngày 25 tháng 12 năm 2018, Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 34/2018/QĐ - TCGĐ, trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc để giám định sức khỏe, năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Công U. Tại bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 01/2019/PYTT ngày 07/01/2019 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc đã kết luận: “Ông Nguyễn Công U, sinh năm 1940, ở tổ 17B, phường N, thành phố Y, tỉnh Yên Bái bị bệnh mất trí trong bệnh Alzheimer (Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi – F00). Hiện tại, ông U mất năng lực hành vi dân sự”.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định:

“1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi, thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.

Do đó, việc bà Ngô Thị O là vợ của ông Nguyễn Công U có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Công U mất năng lực hành vi dân sự, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, nên được chấp nhận.

[3] Xét yêu cầu, đề nghị của bà O và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm ông T, anh T1, anh T2, chị Đ, chị N (là vợ và các con ruột của ông U) về việc đề nghị Tòa án chỉ định bà O là người giám hộ cho ông U, thấy: Bà O là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, chưa từng vi phạm pháp luật, chấp hành đầy đủ các nghĩa vụ của người công dân tại nơi cư trú, đáp ứng các điều kiện quy định tại Điều 49 BLDS. Mặt khác tại khoản 1 Điều 53 BLDS 2015, có quy định: *“Trường hợp vợ là người mất năng lực hành vi dân sự thì chồng là người giám hộ; nếu chồng là người mất năng lực hành vi dân sự thì vợ là người giám hộ”*. Do đó yêu cầu, đề nghị của bà O và các con về việc đề nghị cử bà O là người giám hộ cho ông U là có căn cứ, nên được chấp nhận.

[4] Xét đề nghị của Viện kiểm sát là phù hợp quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự phải chịu lệ phí sơ thẩm thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 361, 371, 372; 376, 378 của Bộ luật TTDS 2015;

- Căn cứ các Điều 22, 47, 49, 53 Bộ luật dân sự 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Ngô Thị O.

Tuyên bố ông Nguyễn Công U sinh năm 1940; trú tại Tổ 17B, phường N, thành phố Y, tỉnh Yên Bái, mất năng lực hành vi dân sự. Chỉ định bà Ngô Thị O là người giám hộ cho ông Nguyễn Công U. Bà O có các quyền và nghĩa vụ được quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự 2015.

2. Về lệ phí: Bà Ngô Thị O phải chịu 300.000đồng tiền lệ phí giải quyết việc dân sự nhưng được khấu trừ vào số tiền 300.000đồng bà đã nộp theo Biên lai số 0002066 ngày 13/12/2018 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Yên Bái. Xác nhận bà O đã nộp đủ tiền lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định

Các đương sự vắng mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKS tp Yên Bái;
- Người yêu cầu (1);
- Những người có ql, nv liên quan (6);
- Thi hành án ds tp Yên Bái (1);
- Lưu Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Thủy